

UNIVERZITET UNIVERSITY

KODEKS POSLOVNE ETIKE I PONAŠANJA

Decembar, 2024. godine

Kodeks etičkog ponašanja (Broj: _____/24; Datum: _____.2024)

Strana 1 / 6

Na osnovu člana 63. Zakona o visokom obrazovanju Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 21/2021 - prečišćen tekst, 22/2021 - autentično tumačenje, 5/2022, 11/2022 i 16/2022) i člana 39. Statuta visokoškolske ustanove Univerziteta FINRA Tuzla, na 13. (trinaestoj) sjednici održanoj dana 26.12.2024. godine, Senat visokoškolske ustanove Univerziteta FINRA Tuzla (u daljem tekstu: Univerzitet), donosi:

KODEKS POSLOVE ETIKE I PONAŠANJA

I. OPŠTE ODREDBE

Član 1. (Predmet regulisanja)

- (1) Kodeksom poslovne etike i ponašanja (u daljem tekstu: Kodeks) reguliraju se pravila poslovne i profesionalne etike i ponašanja, kojih se moraju pridržavati nastavno osoblje, uposlenici i drugi saradnici (u daljem tekstu: administrativno i akademsko osoblje), kao i studenti na Univerzitetu.
- (2) Kodeks se dijeli na:
 - a) pravila poslovne etike, koja obuhvataju
 - profesionalno ponašanje,
 - poštivanje zakona i pravnih propisa,
 - profesionalan odnos prema studentima,
 - autoritet profesora/predavača/asistenata,
 - neprihvatljiva ponašanja, i
 - etička pravila;
 - b) pravila ponašanja, koja obuhvataju
 - transparentnost i javnost,
 - izgled i odijevanje,
 - upotreba telefona i korištenje web stranica,
 - kašnjenja i odsustva s posla.

II. CILJ I SVRHA KODEKSA

Član 2. (Cilj i svrha kodeksa)

- (1) Donošenje i provođenje Kodeksa osigurava svom akademskom i administrativnom osoblju, studentima i drugim korisnicima usluga Univerziteta ostvarivanje osnovnih prava zagarantovanim Ustavom i zakonima Federacije Bosne i Hercegovine.
- (2) Kodeks predstavlja zajednički sistem vrijednosti, opšte etičke smjernice kao i postupke vezane za njih, a kojih su dužni da se pridržavaju svi zaposleni, studenti kao i korisnici usluga Univerziteta.
- (3) Svrha Kodeksa je popularizacija vrijednosti specifičnih i direktno vezanih za visokoškolsku- nastavnu djelatnost u širem smislu, kao i podrška promociji etičkog ponašanja i moralnih vrijednosti sadržanih u Kodeksu, a koji predstavlja obavezu za sva lica na koja se upućuje ovim Kodeksom.
- (4) Dosljedna primjena Kodeksa doprinosi dugoročnom ugledu i statusu Univerziteta u široj akademskoj zajednici i društvenoj sredini, ugledu profesije, ugledu i dostojanstvu studenata kao i ugledu svih pojedinaca i institucija koji su u vezi sa radom Univerziteta.
- (5) Postupci propisani Kodeksom ne uređuju prava, obaveze i odgovornosti osoba koji u njima sudjeluju, i ne predstavljaju zamjenu za krivične, građanske, upravne i disciplinske postupke uređene zakonima, propisima i aktima Univeziteta.

- (6) Mišljenja, zaključci i prijedlozi predviđeni ovim Kodeksom imaju snagu svog autoriteta i služe tumačenju Kodeksa i promociji etičkog ponašanja na Univerzitetu.

Član 3. **(Tumačenje izraza)**

Izrazi korišteni u ovom Kodeksu odnose se na fizičke osobe i sve izraze u muškom rodu treba tumačiti na način da obuhvataju i osobe ženskog spola i obratno (predavač/predavačica, asistent/asistentica, uposlenik/uposlenica itd.).

III. POSLOVNA ETIKA

Član 4. **(Profesionalno ponašanje)**

- (1) U akademskoj zajednici posebno se naglašava pravilo profesionalnog ponašanja svih profesora, predavača, asistenata i uposlenika koje se izražava kroz dosljedno poštivanje i primjenu svih pravnih propisa a naročito Statuta, Pravilnika o radu, Rasporeda nastave, nastavnih planova i drugih propisa i akata.
- (2) Svi članovi akademskog i administrativnog osoblja Univerziteta dužni su da se u svom profesionalnom radu pridržavaju načela objektivnosti, nepristrasnosti, korektnosti, tolerancije i dijaloga te da savjesno, etički, profesionalno ispunjavaju sve obaveze prema studentima, kolegama i ostalim uposlenicima Univerziteta.
- (3) Akademsko i administrativno osoblje Univerziteta obavezni su na stalno stručno usavršavanje unutar izabranog profesionalnog područja i s tim u vezi svaka verbalna i neverbalna komunikacija treba biti u skladu sa njihovim zadaćama i ulogama u zajednici.
- (4) Svi članovi akademskog i administrativnog osoblja Univerziteta moraju biti objektivni u svom radu i ne smiju dopustiti da predrasude bilo koje vrste utiču na objektivnost u radu.
- (5) Obaveza svih pojedinaca akademskog i administrativnog osoblja je poštivanje svih pravnih propisa kao i pravnih postupaka koji se tiču njihovih zadataka i poslova kao uposlenika Univerziteta.
- (6) Univerzitet je dužan obezbijediti sve nužne uvjete pojedincima iz stava 1. ovog člana, kako bi bili upoznati sa relevantnim pravnim propisima i pravilima koja se tiču njihovih obaveza.
- (7) U svim odnosima koja se odnose na ostvarenje načela i pravila iz Kodeksa ili u vezi sa njima, svim pojedincima akademskog i administrativnog osoblja Univerziteta, čija su prava i interesi u pitanju, treba omogućiti sudjelovanje u postupku, pravo da se izjasne o relevantnim navodima i iznesu svoje argumente, te im osigurati ravnopravan položaj u postupku u odnosu prema drugim sudionicima koji se nalaze u istom ili sličnom položaju.
- (8) U slučaju da postoji neslaganje u tumačenju i primjeni načela Kodeksa, akademsko i administrativno osoblje Univerziteta u obavezi je nastojati da sporna pitanja riješe unutar sredine u kojoj je i došlo do povrede načela.

Član 5. **(Profesionalan odnos prema studentima)**

- (1) Svi profesori, predavači i asistenti imaju obavezu svoj odnos prema studentima graditi na profesionalnim principima, autoritetu, međusobnom poštivanju i uvažavanju, uz određenu distancu u odnosu profesor-student. Profesori, predavači i asistenti u svom radu ponašaju se prema načelima akademske slobode, etičke i intelektualne odgovornosti, pluralizma mišljenja, naučne i istraživačke kritičnosti, vlastite inicijative, ali poštujući pri tome humanističke i ljudske principe svih studenata.
- (2) Odnose prema studentima treba graditi na međusobnom poštovanju i komunikativnosti, bez favoriziranja pojedinaca. Neprihvaljivo je birokratsko, nedemokratsko i arogantno ponašanje i ophođenje. Neprihvaljivo je primanje materijalnih i nematerijalnih darova ili drugih usluga kojima je cilj osiguranje beneficija u vezi sa nastavom ili polaganjem ispita.
- (3) Svi uposlenici Univerziteta imaju obavezu u svom odnosu sa studentima iskazati maksimalnu susretljivost i osigurati im privatnost i povjerljivost u vezi sa njihovim pravima i obavezama studiranja.
- (4) Studenti imaju iste mogućnosti i ravnopravan položaj u svim oblicima izvođenja i sudjelovanja u nastavi i u vannastavnim aktivnostima. Studenti imaju pravo na pomoć u vidu konsultacija ili dodatnih oblika pomoći vezanih za nastavu, o čemu odučuje profesor ili asistent. Svim studentima je obezbijeđeno fer i ravnopravno vrednovanje rezultata za postignuto znanje, uloženi trud i aktivnosti u učenju i nastavi.
- (5) Profesori, predavači i asistenti su nosioci nastavnih modula i shodno tome su autonomni u kreiranju, osmišljavanju i unaprijeđivanju nastave. Temelje svoj rad na demokratski humanističkim načelima, na načelima profesionalne izvrsnosti i naučne objektivnosti. Taj rad na Univerzitetu se organizira u uslovima akademske samouprave i akademskih sloboda.
- (6) Univerzitet ima obavezu stvarati povoljne uvjete za ravnomjeran razvoj institucionalne i vlastite Kodeks etičkog ponašanja (Broj: _____/24; Datum: _____, 2024)

profesionalnosti. Univerzitet ima obavezu razvijati i usavršavati pravedan i stimulativan sistem podrške za razvoj profesionalne karijere svojih profesora, asistenata i saradnika iz nastavne oblasti.

(7) Profesori, asistenti i drugi saradnici nastave odražavaju povjerenje javnosti u svoju profesiju i visoke etičke standarde ponašanja unutar i izvan Univerziteta i djeluju unutar zakonskih okvira u skladu sa njihovim profesionalnim dužnostima i odgovornostima.

Član 6. (Neprihvatljiva ponašanja)

- (1) Pod naročito neprihvatljivim ponašanjima podrazumijevaju se:
- a) Diskriminacija, kao neprihvatljivo ponašanje nije dozvoljena po bilo kojem osnovu kao što su: spol, rasa, seksualna orijentacija, bračni status, boja kože, vjeroispovijest, jezik, političko ili drugo mišljenje, nacionalno, socijalno, etičko ili drugo porijeklo, imovina, rođenje i slično;
 - b) Uznemiravanje, pod kojim se podrazumijeva svako neprimjereno ponašanje prema drugoj osobi koja ima za cilj ili koja vodi do povrede ličnog dostojanstva, koja ometa obavljanje radnih zadataka ili vodi smanjenju kvaliteta života osobe na koje je neprimjereno ponašanje usmjereno. Uznemiravanjem se naročito smatra svaki čin, pojedinačan ili uzastopan, verbalni, neverbalni ili fizički koji stvara ili pridonosi stvaranju neugodnih i neprijateljskih radnih i obrazovnih okolnosti ili koji drugu osobu zastrašuje, vrijeđa ili ponižava. Neprihvatljivo je svako spolno uznemiravanje;
 - c) Nepotizam, kojim se smatra svako djelovanje koje srodnika određene osobe stavlja u povlašten položaj prema drugim osobama koje raspolažu istim ili boljim sposobnostima;
 - d) Predrasude, koje spadaju u neprihvatljiva ponašanja jer onemogućavaju objektivnost u akademskim, istraživačkim, poslovnim, administrativnim i upravljačkim djelatnostima;
 - e) Komunikacija svake vrste koja nije utemeljena na profesionalnom ophođenju u odnosima na relaciji akademskog i administrativnog osoblja, akademskog i administrativnog osoblja –studenata, kao i šale koje nisu primjerene u pomenutim odnosima, kritike svake prirode koje nisu usmjerene na cilj unapređenja izgradnje pozitivnih međuljudskih odnosa, kao i odnosi spolne i druge intimne naravi među članovima uposlenicima Univerziteta.
- (2) Isključivi kriteriji za vrednovanje, prepoznavanje i napredovanje moraju biti stručnost, sposobnost i profesionalne zasluge, te nivo osposobljenosti i rezultati u obavljanju određene vrste djelatnosti, poslova i zadataka.

Član 7. (Etička pravila)

- (1) Pod etičkim pravilima podrazumijevaju se profesionalne dužnosti u nastavi koji imaju za cilj osigurati transparentnost i javnost ispita i drugih oblika provjere znanja i ocjenjivanja, osiguranje jednakih uvjeta unaprijeđenja znanja koji svim studentima garantuju podjednak napredak te pridonosenje kontinuiranom intelektualnom razvoju studenata u okviru izabranih nastavnih aktivnosti.
- (2) Nedopustive prakse u nastavi podrazumijevaju ponašanja studenata koja sadrže obavezu da se suzdrže od prepisivanja bez obzira na vrednovanje rada, kao i dužnost akademskog i administrativnog osoblja Univerziteta da studente ne smiju podsticati na prepisivanje, dopuštati ga ili tolerisati.
- (3) Fabrikacija ili izmišljanje rezultata u naučnom i istraživačkom radu je neprihvatljivo. Neprihvatljivo je i svako krivotvorenje ili falsifikacija.
- (4) Svaki oblik plagiranja radova i ideja smatra se povredom Kodeksa.

IV. KODEKS PONAŠANJA

Član 8. (Transparentnost i povjerljivost)

- (1) Univerzitet podupire transparentnost kako u propisima tako i u djelovanju kao jednu od temeljnih vrijednosti Univerziteta. Sva pravila i odredbe kojima se definiraju prava i obaveze uposlenika i studenata Univerziteta trebaju biti javna, precizirana, nedvosmislena i dostupna svima.
- (2) Akademsko i administrativno osoblje Univerziteta koji svojim statusnim položajem raspolažu povjerljivim podacima, imaju obavezu štiti tajnost takvih podataka. Nije dozvoljeno otkrivanje takvih podataka drugim

Kodeks etičkog ponašanja (Broj: _____/24; Datum: _____, 2024)

uposlenicima Univerziteta niti bilo kojoj drugoj strani, ako takvo objavljivanje nije uobičajna praksa u okviru posla ili ako postoji zakonska ili druga obaveza da se iste objave.

- (3) Univerzitet podržava pravo pojedinaca akademskog i administrativnog osoblja na javno istupanje i slobodu izražavanja, što uključuje nastupe pred publikom, na radiju, televiziji, izražavanje svojih stavova u novinama, knjigama, časopisima i putem drugih sredstava javnog informisanja, a sve u cilju djelovanja za dobrobit Univerziteta.
- (4) Sve odluke tijela upravljanja Univerziteta (Senat i Upravni odbor) moraju biti javne i transparentne.

Član 9. (Izgled i odijevanje)

- (1) Izgled na Univerzitetu treba odražavati status i ozbiljan pristup, kao i akademsko predstavljanje Univerziteta. Ukupan izgled izražava se kroz urednost, ozbiljnost, odijevanje i frizuru, poslovnost uposlenika Univerziteta.
- (2) Odijevanje u toku obavljanja posla treba biti primjereno ulozi Univerziteta. Nije preporučljivo da uposlenici odijevaju sportsku odjeću i obuću, kratke haljine i suknje niti posebno dekoltirane majice. Pravilo je da uposlenici nose odijela i košulje sa kravatom ili bez nje. Za uposlenice je

Član 10. (Upotreba telefona i korištenje interneta)

- (1) U toku trajanja nastave i izvođenja nastave nije dozvoljena upotreba mobilnih telefona kako od strane akademskog i administrativnog osoblja tako i studenata. Oni u pravilu koriste fiksne telefone Univerziteta.
- (2) Svo akademsko i administrativno osoblje dužno je obavezno koristiti službeni e-mail Univerziteta. Sva komunikacija obavlja se isključivo putem službenog maila Univerziteta. Elektronska pošta se u pravilu otvara najmanje jednom u toku radnog vremena, a na pristigle mailove se odgovara u roku od 24 sata.
- (3) Univerzitet ima svoju službenu stranicu na kojoj se javno i transparentno objavljuju sve informacije, pravilnici, akti i odluke vezane za rad Univerziteta.

Član 11. (Kašnjenje i odsustva s posla)

- (1) U pravilu predavanja drže profesori, a vježbe asistenti. U slučaju opravdanog odsustva sa nastave, profesor je dužan to javiti Studentskoj službi, a u slučaju odsustva asistenta sa vježbi, on je dužan o tome obavijestiti predmetnog profesora kao i Studentsku službu.
- (2) Uposlenici ne smiju kasniti na posao niti odsustvovati sa istog bez prethodnog odobrenja rukovodioca.

Član 12. (Poslovna tajna)

Poslovnom tajnom smatra se bilo koja informacija koja ima vrijednost samim tim zato što nije opštepoznata niti dostupna trećim licima, ili koja je od strane njenog držaoca zaštićena određenim mjerama u skladu sa poslovnom politikom, opštim aktima ili odgovarajućim standardima. Poslovnu tajnu predstavljaju informacije koje bi prouzrokovale značajnu štetu ili narušile dignitet ili ugled Univerziteta ako bi se našle u posjedu trećeg lica, a bez saglasnosti Univerziteta.

V. OBAVEZA PRIDRŽAVANJA KODEKSA

Član 13. (Pridržavanje pravila Kodeksa)

- (1) Akademsko i administrativno osoblje Univerziteta dužno je pridržavati se Kodeksa i odgovorni su pojedinačno za kršenje prava i obaveza iz ovog Kodeksa.
- (2) U slučaju povrede Kodeksa, postupak utvrđivanja i dalje procedure provodi Etička komisija od najmanje tri člana, a koju po potrebi formira Senat iz reda administrativnog osoblja i profesora/asistenata. Etička komisija se osniva sa ciljem utvrđivanja prekršaja i predlaganja mjera koje prihvata Senat.

Broj: 03-1176-5-19/24
Tuzla, 26.12.2024. godine

PREDSJEDAVALA SENATA

